

Προσέγγιση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Τεύχος 17/ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

Σημείωμα του εκδότη

**ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ
ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ: 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ**

Σε αυτό το τεύχος

Σημείωμα του εκδότη	1
Άρθρα	2-5
Η στήλη του παιδιού	6-8

Ειδικά σημεία ενδιαφέροντος

- ◆ Αυτισμός: «Ο τρόπος που το βλέπω»
- ◆ Αυτισμός: Οι δυνατές πλευρές του
- ◆ Φυσιολογική ανάπτυξη: Σχέση με άλλους
- ◆ Έρευνα: Σχολική Βία
- ◆ Τα Στρουμφάκια- κόμικ
- ◆ Η Συγχώνευση στα σχολεία
- ◆ 25η Μαρτίου
- ◆ Ο απόλυτος σύντροφος
- ◆ Μικρές Αγγελίες...

- Π** ραγματολογικές δυσκολίες
Α νάγκη για αυτό-ρυθμιστικές συμπεριφορές (στερεοτυπίες)
Ι διαίτερες περιοχές δυνατοτήτων (νησίδες δεξιοτήτων)
Δ υσκολίες στην αναγνώριση του συναισθήματος (αλεξιθυμία)
Ι σχυρές αισθητηριακές αναζητήσεις ή/και αποφυγές
- Μ** οναχικότητα ή από την άλλη υπερ-κοινωνικότητα
Ε πικοινωνιακές δυσκολίες
- Α** ντιληπτικές δυσκολίες στη θεωρία του νου
Υ περεπιλεκτικές συμπεριφορές
Τ ακτική και σχολαστική ενασχόληση (εμμονές)
Ι διαπερότητα στο φαγητό
Σ υχνές εκρήξεις θυμού (tantrums)
Μ οναδικός τρόπος σκέψης
Ο υσιαστικές δυσκολίες στον σχεδιασμό της προσαρμοστικής αντίδρασης

Μα πάνω απ'όλα είναι ένα παιδί που έτυχε να έχει αυτισμό και όχι ένα αυτιστικό που έτυχε να είναι παιδί!

Σεβασμός στην προσωπικότητα του και την μοναδικότητά του! Ο αυτισμός δεν είναι απειλή! Είναι πραγματικότητα και αν σεβαστούμε το παιδί τότε θα το αφήσουμε να ανθίσει όλο το δυναμικό του.

Σεβασμός – Δομή – Αιθητηριακές ευκαιρίες – Κοινωνικές ευκαιρίες

«Αυτισμός: Ο τρόπος που το βλέπω»

Temple Grandin, Επιμέλεια κειμένου Αλεξάνδρου Στράτος

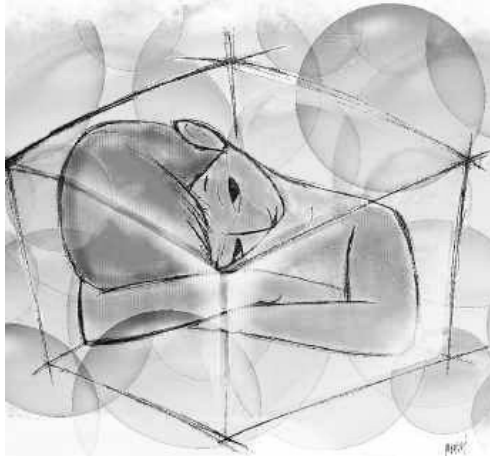
Πρόσφατες μελέτες σχετικά με τον εγκέφαλο, και ειδικά στους εγκεφάλους των ανθρώπων που έχουν διαγνωστεί με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού (ΔΑΦ), έχουν ρίξει φως για το φυσιολογικό υπόβαθρο των σκέψεων και των συναισθημάτων μας. Είμαστε πιο ενήμεροι για τον τρόπο με τον οποίο γίνονται νευροσυνάψεις και το βαθμό στον οποίο η βιολογία επηρεάζει τη συμπεριφορά.

Όταν ήμουν πολύ νεότερη, υπέθετα ότι όλοι αντιλαμβάνονταν τον κόσμο με τον ίδιο τρόπο που έκανα εγώ, ότι όλοι σκέφτονταν με εικόνες. Όταν ήμουν νέα ακόμη στο επάγγελμα, είχα έναν μεγάλο τσακωμό με έναν μηχανικό σε μια εγκατάσταση παραγωγής συσκευασίας κρέατος όταν του είπα ότι ήταν χαζός. Είχε σχεδιάσει ένα κομμάτι του εξοπλισμού που είχαν προφανείς αδυναμίες. Ο οπτικός τρόπος σκέψης μου, μου δίνει τη δυνατότητα να κάνω «δοκιμαστική λειτουργία» στο κεφάλι μου ένα κομμάτι του εξοπλισμού που έχω σχεδιάσει, ακριβώς όπως ένα σύστημα εικονικής πραγματικότητας του υπολογιστή. Μπορώ έτσι να βρω τα λάθη πριν από την κατασκευή όταν το κάνω αυτό. Τώρα συνειδητοποιώ ότι το πρόβλημα του δεν ήταν ότι ήταν χαζός. Ήταν απλά ότι του έλειπε η οπτική σκέψη. Μου πήρε χρόνια για να μάθω ότι η πλειοψηφία των ανθρώπων δεν μπορούν να το κάνουν αυτό, και ότι οι δεξιότητες οπτικοποίηση σε μερικούς ανθρώπους είναι σχεδόν ανύπαρκτες.

Όλα τα μυαλά των ανθρώπων που βρίσκονται στο φάσμα του αυτισμού είναι προσανατολισμένα σε λεπτομέρειες, αλλά η εξειδίκευσή τους ποικίλλει. Με την συζήτηση με πολλούς ανθρώπους εντός και εκτός του φάσματος, έχω μάθει ότι υπάρχουν τρεις διαφορετικοί τύποι εξειδικευμένης σκέψης:

1. Οπτική σκέψη – σκέψη σε εικόνες, όπως η δική μου
2. Μουσική και Μαθηματική σκέψη
3. Λεκτικής λογικής σκέψη

Δεδομένου ότι ο αυτισμός είναι τόσο πολυποίκιλος, μπορεί να υπάρχουν συνδυασμοί των διαφόρων τύπων. Η σημασία της κατανόησης αυτών των τριών τρόπων σκέψης μπαίνει στο παιχνίδι όταν προσπαθούμε να διδάξουμε τα παιδιά με ΔΑΦ. Στρατηγικές που αξιοποιούν την

περιοχή και τον τρόπο σκέψης του παιδιού θα είναι πιο αποτελεσματικές. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για τις ηλικίες μεταξύ των πέντε και οκτώ ετών. Σε παιδιά ηλικίας μικρότερης των πέντε, είναι συχνά δύσκολο να εντοπιστεί ο τρόπος σκέψης τους και οι δυνατότητες τους, παρ'ότι υπάρχουν.

ΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΤΕΣ

Αυτά τα παιδιά αγαπούν συχνά την τέχνη και τις κατασκευές όπως πχ με Lego ή κύβους. Εύκολα βυθίζονται στα έργα τους. Μαθηματικές έννοιες όπως η πρόσθεση και η αφαίρεση πρέπει να διδάσκονται ξεκινώντας με συγκεκριμένα αντικείμενα που το παιδί να μπορεί να αγγίξει. Θα πρέπει να ενθαρρύνουμε το σχέδιο και άλλες δεξιότητες τέχνης των παιδιών. Εάν ένα παιδί ζωγραφίζει μόνο ένα πράγμα όπως πχ τα αεροπλάνα ή τα τρένα, είναι καλό να το ενθαρρύνουμε να φτιάξει και άλλα συναφή αντικείμενα, όπως οι διάδρομοι του αερολιμένα, ή τα αυτοκίνητα που παρκάρουν στο αεροδρόμιο ή τους ανθρώπους που περιμένουν στο σταθμό του τρένου. Αυτή η διεύρυνση των αναδυόμενων δεξιοτήτων βοηθά το παιδί να είναι πιο ευέλικτο στον τρόπο σκέψης του. Να γνωρίζετε ότι σε αυτά τα παιδιά οι λεκτικές αντιδράσεις μπορεί να πάρουν περισσότερο χρόνο για να αναδυθούν, καθώς κάθε απαίτηση πρέπει να μεταφραστεί από τα λόγια στις φωτογραφίες για να μπορέσουν να τις επεξεργαστούν και στη συνέχεια η απάντηση πρέπει να μεταφραστεί από τις εικόνες σε λέξεις πριν μιλήσει.

ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΤΕΣ

Στις διαδικασίες σκέψης αυτών των παιδιών κυριαρχούν μοτίβα αντί για

εικόνες. Και οι δύο τύποι (μουσική και μαθηματικά) είναι ένας κόσμος μοτίβων και προτύπων. Τα παιδιά και στους δύο αυτούς τύπους πιστεύουν ότι μόνο έτσι μπορούν να βρουν τη σχέση μεταξύ των δεδομένων του κόσμου. Είναι σαν την εύρεση σχέσεων μεταξύ των αριθμών ή των μουσικών νότων. Κάποια παιδιά μπορεί να έχουν δεξιότητες μαθηματικού υπολογισμού ή να είναι σε θέση να αναπαράξουν (παίζουν ή μουρμουρίζουν) ένα μουσικό κομμάτι που το άκουσαν μόνο μία φορά. Αναδύονται μουσικά ταλέντα συχνά χωρίς επίσημη διδασκαλία. Πολλά από αυτά τα παιδιά μπορούν να διδαχθούν με μαθηματικές σχέσεις, με πίνακες διπλής εισόδου, με κομπιούτερ και με μουσική.

ΛΕΚΤΙΚΟ-ΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΤΕΣ

Αυτά τα παιδιά αγαπούν τους καταλόγους και τους αριθμούς. Συχνά θα απομνημονεύσουν δρομολόγια λεωφορείων, ημερολόγια, γεγονότα στην ιστορία. Οι περιοχές ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν συχνά την ιστορία, τη γεωγραφία, τον καιρό και τα αθλητικά στατιστικά. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα ταλέντα τους ως κίνητρο για την εκμάθηση λιγότερο ενδιαφερουσών ακαδημαϊκών περιοχών. Μερικοί λεκτικοί στοχαστές είναι διάνοιες στην εκμάθηση πολλών διαφορετικών ξένων γλωσσών.

Τα πρότυπα σκέψης των ατόμων με ΔΑΦ διαφέρουν σημαντικά από τον τρόπο με τον οποίο σκέφτονται οι «νευροτυπικοί» άνθρωποι. Εξαιτίας αυτού, η πολύ μεγάλη έμφαση σε αυτό που «δεν μπορούν να κάνουν» στην ουσία δεν έχει κανένα αποτέλεσμα. Ο δρόμος για να σημειωθεί πρόοδος κατά την διδασκαλία αυτών των ατόμων είναι οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί να εργάζονται για την οικοδόμηση των ισχυρών νησίδων δεξιοτήτων του παιδιού και να διδάσκουν με τρόπο που να ευθυγραμμίζεται με το βασικό πρότυπο σκέψης τους.

Αυτισμός: οι δυνατές πλευρές του

Ε.Δ.Α.Α.Φ: Ένωση για τα Δικαιώματα Ατόμων του Αυτιστικού Φάσματος

Ο Άνθρωπος με Αυτισμό:

 <p>Έχει τη δική του λογική</p>	 <p>Έχει την τάση να εμβαθύνει σε συγκεκριμένα θέματα</p>	 <p>Είναι ειλικρινής</p>	 <p>Είναι τολμηρός</p>	 <p>Ενθουσιάζεται με ασυνήθιστα πράγματα</p>
 <p>Έχει λεπτομερείς γνώσεις για εξειδικευμένα θέματα</p>	 <p>Χρησιμοποιεί τα παιχνίδια, με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο</p>	 <p>Αντιλαμβάνεται καλά τις σχηματικές αναπαραστάσεις</p>	 <p>Μπορεί και συνεχίζει συγκεντρωμένος στην εργασία του, χωρίς να «ενοχλείται» από τους εξωτερικούς παράγοντες</p>	 <p>Έχει εξαιρετικές οργανωτικές ικανότητες</p>
 <p>Έχει καταπληκτική οπτική μνήμη</p>	 <p>Θεωρεί, ότι η συμφωνία είναι συμφωνία</p>	 <p>Αντιλαμβάνεται γρήγορα τις αλλαγές</p>	 <p>Μπορεί να λύνει τα προβλήματα των υπολογιστών</p>	 <p>Εξερευνά τα πράγματα λεπτομερικά και σε βάθος</p>
 <p>Είναι ευγενικός απέναντι στους άλλους</p>	 <p>Δεν υπολογίζει τον πόνο</p>	 <p>Μπορεί να αναπαράγει θέματα και γεγονότα με μεγάλη ακρίβεια</p>	 <p>Δεν έχει ανάγκη από κοινωνικές κοινοτυπίες.</p>	 <p>Μπορεί - μιά χαρά - να διασκεδάξει μόνος του</p>
 <p>Έχει το δικό του αίσθημα του χιούμορ</p>	 <p>Είναι ο πρώτος που ακούει τους ήχους</p>	 <p>Αντιλαμβάνεται τις λεπτομέρειες και επικεντρώνεται σ' αυτές</p>	 <p>Αποδίδει πολύ καλά σε εργασίες που γίνονται με πρόγραμμα και μέθοδο</p>	 <p>Είναι ο εαυτός του</p>

Κείμενο και παραγωγή "Χαρρυ φαν Νιλεν και Ελεν Λουταιν

Οι δυνατές πλευρές που τονίζονται σ' αυτό το πόστερ, μπορεί να υπάρχουν σε ανθρώπους με, ή και χωρίς αυτισμό. Το πόστερ αυτό, φτιάχτηκε για να δείξει ότι οι άνθρωποι με αυτισμό, έχουν πολλές δυνατές πλευρές. Σ' αυτή τη βάση, μπορούμε να συνεργαστούμε όταν ζούμε ή δουλεύουμε μαζί τους.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:

Σχέση με άλλους

Επιμέλεια: Αλεξάνδρου Στράτος, Διευθυντής Κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η μόνιμη ανησυχία και επώδος των γονέων: Να γίνει το παιδί μου «φυσιολογικό»! Τόσο αόριστο αλλά ταυτόχρονα και τόσο βασικό. Ας τροποποιήσουμε λίγο την ερώτηση: Λειτουργική ανεξαρτησία! Ας δούμε την πορεία της που θα ακολουθήσει αυτή η λειτουργική ανεξαρτησία και την εξέλιξή της από την πρώτη νηπιακή ηλικία μέχρι την μετεφηβεία στη **ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ**

Οι σχέσεις με τα άλλα πρόσωπα ξεκινάει από το βρέφος ακόμα. Ας δούμε την εξέλιξη του χτισίματος της σχέσης με τους άλλους ανθρώπους από την βρεφική ηλικία μέχρι την ενηλικίωση όπως παρουσιάζεται στο VINELAND ADAPTIVE RESPONSES με πολύ απλό τρόπο:

(Πολλά παιδιά θα καταφέρουν αυτά που αναφέρονται στα ορόσημα πολύ νωρίτερα. Εδώ παρατίθενται οι ανώτερες ηλικίες που αναμένουμε να εμφανιστούν οι αντίστοιχες δεξιότητες)

◊ **Το βρέφος** λοιπόν αρχικά κοιτάει στο πρόσωπο τον γονέα ή αυτόν που το προσέχει και παρακολουθεί (ακολουθεί με τα μάτια) κάποιον που κινείται δίπλα στην κούνια ή το κρεβάτι, για 5 δευτερόλεπτα ή περισσότερο.

Σταδιακά δείχνει δύο ή περισσότερα συναισθήματα (πχ γελάει, κλαίει, τσιρίζει κτλ.) και χαμογελάει ή βγάζει ήχους όταν ένα οικείο πρόσωπο του απλώνει τα χέρια του. Σταδιακά μαθαίνει να κάνει ή προσπαθεί να κάνει κοινωνική επαφή (για παράδειγμα χαμογελάει, βγάζει ήχους, κτλ.) και αργότερα πλησιάζει ένα οικείο πρόσωπο όταν του απλώνει τα χέρια.

- ◊ Καθώς μεγαλώνει, δείχνει προτίμηση για ορισμένους ανθρώπους και αντικείμενα (για παράδειγμα, χαμογελάει, απλώνει τα χέρια, κινείται προς τον άνθρωπο ή το αντικείμενο, κτλ.) και δείχνει τρυφερότητα σε οικεία πρόσωπα (πχ αγγίζει, αγκαλιάζει, φιλάει, κτλ.). Μιμείται ή προσπαθεί να μιμηθεί τις εκφράσεις του προσώπου του γονιού ή του παρόχου φροντίδας (για παράδειγμα, χαμογελάει, συνοφρυώνεται, κτλ.). Θα κινηθεί στο χώρο αναζητώντας τον γονιό ή τον πάροχο φροντίδας ή άλλα οικεία πρόσωπα και μέχρι την ένταξή του στο πρώτο εκπ/τικό πλαίσιο (Προνήπιο) δείχνει ενδιαφέρον για παιδιά της ίδιας ηλικίας (όχι μόνο τα αδέρφια του) (για παράδειγμα, τα παρακολουθεί, τους χαμογελά, κτλ.)
- ◊ **Στην ηλικία του Νηπιαγωγείου** ξέρει να μιμείται απλές κινήσεις (για παράδειγμα, χειροκροτεί, αποχαιρετά, κτλ.) και χρησιμοποιεί κινήσεις για να

δείξει χαρά ή ανησυχία για τρίτους (για παράδειγμα, αγκαλιάζει, χαϊδεύει, κρατάει το χέρι κάποιου κτλ.). Σε αυτή την ηλικία δείχνει την επιθυμία να ευχαριστήσει τους άλλους (για παράδειγμα, μοιράζεται τρόφιμα ή παιχνίδια, προσπαθεί να βοηθήσει ακόμα κι αν δεν μπορεί, κτλ.) και με τη συμπεριφορά του αναζητά φίλια με συνομήλικους (για παράδειγμα, λέει «Θέλεις να παίξουμε;» ή πιάνει ένα άλλο παιδί από το χέρι, κτλ.). Κάνει προβολές με το να μιμείται σχετικά περιπλοκές κινήσεις που εκτελεί κάποιος ενήλικας (για παράδειγμα, κάνει ότι ξυρίζεται, ότι βάφεται, ότι καρφώνει με σφυρί, κτλ.).

- ◊ **Στην ένταξή του στο σχολείο** ήδη απαντάει σε καθημερινές ερωτήσεις που του απευθύνουν οι ενήλικες (για παράδειγμα, εάν ερωτηθεί «Τι κάνεις» απαντάει «Είμαι καλά», εάν του πουν «Τι όμορφος/η που είσαι!» λέει «Ευχαριστώ», κτλ.). Επαναλαμβάνει εκφράσεις που έχει ακούσει από ενήλικες (για παράδειγμα, «Αγάπη μου, γύρισα!», ή «Δεν έχει γλυκό αν δεν τελειώσεις το φαγητό», κτλ.) και χρησιμοποιεί λέξεις για να εκφράσει συναισθήματα (για παράδειγμα «Χαίρομαι», «Φοβάμαι», κτλ.).
- ◊ **Στην εφηβεία** ήδη έχει «κολλητούς» φίλους ή δείχνει προτίμηση για ορισμένους φίλους (και των δύο φύλων). Καθώς προχωρά μέσα στην εφηβεία του, χρησιμοποιεί λέξεις για να εκφράσει χαρά ή ανησυχία για τρίτους (για παράδειγμα, λέει «Ναι! Νίκησες!» ή «Είσαι καλά;», κτλ.) και δρα όταν κάποιος χρειάζεται βοήθεια (για παράδειγμα, κρατάει την πόρτα ανοιχτή, σηκώνει αντικείμενα που έχουν πέσει, κτλ.). Ξέρει ήδη να αναγνωρίζει τις προτιμήσεις τρίτων (για παράδειγμα, λέει «Του Γιάννη του αρέσει το ποδόσφαιρο», «Η Ελένη δεν τρώει πίτσα», κτλ.). Τώρα πια δείχνει τα ίδια επίπεδα συναισθημάτων με άλλους γύρω του (για παράδειγμα, δεν υποτιμά ούτε υπερδραματοποιεί τις καταστάσεις, κτλ.) και διατηρεί άνετες αποστάσεις με τρίτους σε κοινωνικές καταστάσεις (για παράδειγμα, δεν πλησιάζει υπερβολικά σε κάποιον όταν μιλάει, κτλ.). Στις συζητήσεις του μιλάει με άλλους για κοινά ενδιαφέροντα (για παράδειγμα, για αθλήματα, τηλεοπτικές εκπομπές, σχέδια για διακοπές, κτλ.), ξεκινάει κουβέντα με ανθρώπους που γνωρίζει (για παράδειγμα, λέει: «Τι κάνετε;», «Πώς πάει;», κτλ.) και επιλέγει να μην κάνει σχόλια που προκαλούν αμηχανία, να μην λέει κακίες, και να μην κάνει αγενείς ερωτήσεις δημοσίως.
- ◊ **Στην ηλικία των 16 ετών** συναντά τακτικά τους φίλους του και έχει λογικές απαιτήσεις από τη φίλια (για παράδειγμα, δεν απαιτεί να είναι μοναδικός/ή φίλος/η κάποιου ή να είναι οι φίλοι πάντα διαθέσιμοι, κτλ.). Είναι σε θέση πια να καταλαβαίνει ότι οι άλλοι δεν γνωρίζουν τις σκέψεις του εάν δεν τις εκφράσει και προσέχει όταν μιλάει για προσωπικά θέματα καθώς επίσης καταλαβαίνει τα υπονοούμενα ή έμμεσα σχόλια σε μία συζήτηση (πχ γνωρίζει ότι όταν κάποιος χασμουριέται μπορεί να εννοεί «Βαριέμαι» ή ότι όταν κάποιος αλλάζει γρήγορα το θέμα μπορεί να σημαίνει «Δεν θέλω να μιλήσω γι'αυτό»). Συνεργάζεται με άλλους για να σχεδιάσει ή να συμμετάσχει σε μια δραστηριότητα (πχ ένα πάρτυ γενεθλίων, μια αθλητική δραστηριότητα, κτλ.), ξεκινάει συζητήσεις με θέματα που ενδιαφέρουν άλλους (για παράδειγμα, «Ο Μιχάλης μου είπε ότι σε ενδιαφέρουν οι υπολογιστές», κτλ.), βγαίνει με μεγάλες παρέες και βγαίνει πια και μεμονωμένα ραντεβού.

Έρευνα: Σχολική Βία

Ε.Παπάνης, Επίκουρος Καθηγητής Κοινωνιολογίας

Η σχολική βία εμφανίζεται κυρίως, με τη μορφή του σχολικού εκφοβισμού (bullying), ο οποίος περιλαμβάνει τη λεκτική, τη σωματική, την ψυχολογική, τη σεξουαλική παρενόχληση, καθώς και το βανδαλισμό. Αποτελεί εσκεμμένη πράξη, που αποσκοπεί στην πρόκληση σωματικού ή ψυχικού πόνου και στην υποταγή του θύματος. Ο εκφοβισμός είναι σύνθετο φαινόμενο και μπορεί να αναφέρεται σε σωματική (σπρωξίματα, κλωτσιές, μπουιές), συναισθηματική, ή λεκτική επίθεση (κοροϊδία, βρισιές, σαρκασμό, χειρονομίες, συκοφαντίες, γελοιοποίηση, απειλές), σεξουαλικό (ανεπιθύμητο άγγιγμα, προσβλητικά μηνύματα, λεκτική παρενόχληση) και ηλεκτρονικό εκφοβισμό (κακόβουλα sms, κλήσεις, e-mail, chat με απειλητικό περιεχόμενο).

Ενώ τα κρούσματα σχολικής βίας μειώθηκαν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο κατά το διάστημα 1994-2008, τα συμβάντα φαίνεται να αυξάνονται στις Μεσογειακές χώρες και στην Ελλάδα. Ειδικότερα στην Ελλάδα οι λόγοι που οδηγούν σε αύξηση σχετίζονται με το μετασχηματισμό της οικογένειας, την αύξηση της μονογονεϊκότητας, την ανεργία και το χαμηλό οικονομικό επίπεδο των γονέων, την έλλειψη ελεύθερου χρόνου για τους γονείς, την αδιαφορία των γονέων για τα παιδιά τους, την απογύμνωση των εκπαιδευτικών από κάθε εξουσία ελέγχου στην τάξη και τις διαρκείς και ασταθείς αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αύξηση των κρουσμάτων βίας παρατηρείται και σε σχολεία, στα οποία φοιτούν μαθητές με εύπορους γονείς. Μάλιστα πολλές έρευνες καταδεικνύουν ότι το υψηλό οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο των γονέων συσχετίζεται με τάσεις επιθετικότητας, έπαρσης και αδιαφορίας προς τους κανόνες για τα παιδιά. Παράλληλα, η αύξηση των σκηνών βίας στην τηλεόραση και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, οι διαδικτυακές κοινότητες και η μίμηση προτύπων άσκησε καταλυτικό ρόλο. Ταυτόχρονα παρατηρείται αύξηση των περιστατικών σχολικής βίας στην Ελλάδα, εξαιτίας του ρατσισμού. Τόσο οι μειονοτικές ομάδες μαθητών, όσο και οι Έλληνες μαθητές, ιδιαίτερα σε αστικά σχολεία, σχηματίζουν συμμορίες σε μια προσπάθεια να αποκτήσουν ταυτότητα του εγώ, να αντλήσουν πρότυπα και αυτοεκτίμηση μέσα από τις συμμορίες συνομηλίκων. Τα παιδιά που εντάσσονται στις συμμορίες αυτές έχουν την τάση να είναι υπάκουα, έχουν την ανάγκη να ενταχθούν (μια που η οικογένεια και το σχολείο τους το έχουν αρνηθεί), αλλά επιλέγουν εσφαλμένα πρότυπα για να το κάνουν.

Οι καθηγητές δεν αποτελούν πλέον πηγή εμπνευσης. Ο εκπαιδευτικός και κοινωνικός αποκλεισμός, η σχολική αποτυχία, το ανταγωνιστικό σχολικό περιβάλλον οδηγούν κάποιους μαθητές

στην περιθωριοποίηση και στην εκτόνωση της ψυχικής έντασης μέσω της βίας.

Ενώ κάποιες έρευνες αποδεικνύουν ότι τα αγόρια είναι οι πρωταγωνιστές του φαινομένου, κάποιες άλλες δείχνουν ότι τα κορίτσια εμφανίζουν τάσεις εξίσωσης. Τα κορίτσια που ασκούν βία συνήθως παραπονούνται και για άλλα προβλήματα υγείας, μεθούσ συχνότερα, καπνίζουν και οι πιθανότητα να δοκιμάσουν ναρκωτικά είναι αυξημένη. Τόσο τα θύματα του εκφοβισμού στα πλαίσια του σχολείου, όσο και οι μαθητές που ασκούν βία, παρουσιάζουν εμφανή τα σημάδια μιας γενικότερης ψυχικής έντασης: Οι μαθητές-θύματα είναι πιο αγχώδεις, με χαμηλότερη από το φυσιολογικό αυτοεκτίμηση, τείνουν προς την κατάθλιψη και είναι περισσότερο μοναχικά. Οι έρευνες συμφωνούν ότι 62% των μαθητών και 29% των μαθητριών είχαν εμπλακεί σε περιστατικά σχολικής βίας ή είχαν συνεργαστεί με άλλους μαθητές, για να θυματοποιήσουν συμμαθητές τους. Το 27% των αγοριών και το 22% των μαθητριών είχαν την κατάλληλη μια φορά θύματα βίας. Τόσο τα άτομα που ασκούν βία, όσο και οι μαθητές που πέφτουν θύματά της συχνά παρουσιάζουν και άλλες ψυχοσωματικές διαταραχές, όπως πονοκεφάλους, πόνους στη μέση, το στομάχι και το λαιμό, είναι περισσότερο ευερέθιστα, με τάσεις προς τον ηδονισμό, και με διαταραχές ύπνου.

Σε γενικές γραμμές, τα παιδιά με προβλήματα συμπεριφοράς επιδεικνύουν συνήθως (Carr, 1999):

- * επιθετικά ή αντιδραστικά πρότυπα συμπεριφοράς
- * ανώριμες μορφές σκέψης και έντονο εγωκεντρισμό
- * περιορισμένες ικανότητες εσωτερικής-εξωτερικής των κανόνων
- * αδυναμία να σχεδιάζουν και να προβάλλουν τις επιθυμίες τους στο μέλλον
- * χαμηλή ή αντίθετα διογκωμένη αυτοεκτίμηση
- * διαστρεβλωμένη αίσθηση /αντίληψη εαυτού
- * μειωμένες ικανότητες για δημιουργικό παιχνίδι
- * χρήση εχθρικού /αντικοινωνικού λεξιλογίου

* φτωχές ακαδημαϊκές ικανότητες

* και γενικότερα έλλειψη διάθεσης για κοινωνική προσέγγιση και θετική συνδιαλλαγή με άλλους συνομηλίκους και ενηλίκους.

Στοιχεία, όπως η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης μέσω της επιβράβευσης και της αναγνώρισης, η συνεργασία και η παρώθηση ενισχύουν την απόκτηση νέων δεξιοτήτων και διδάσκουν στους μαθητές την ορθή διεκδίκηση των επιδιωξέων τους. Η συμμετοχή και η ενεργός δράση των μαθητών σε κοινωνικά επιθυμητές δραστηριότητες, εκτονώνει την ενέργεια και παράλληλα τους εξοπλίζει με δεξιότητες που θα αποδειχθούν χρήσιμες στην κοινωνική τους προσαρμογή.

Το εκπαιδευτικό σύστημα καλείται μέσω της κατάλληλης χρήσης μεθόδων και τεχνικών να μειώσει ή ακόμη και να εξαλείψει φαινόμενα, όπως η σχολική βία. Οι μέθοδοι και οι τεχνικές που χρησιμοποιούν τα προγράμματα αγωγής υγείας είναι κυρίως, βιωματικές και ενεργητικές, που καλλιεργούν χαρακτηριστικά, όπως η ομαδικότητα, η συνεργασία και η ανάδειξη της προσωπικότητας. Οι βιωματικές μέθοδοι αποβλέπουν στην ενίσχυση του αυτοσυναισθήματος, στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησης του μαθητή και στην ανάπτυξη κοινωνικών και προσωπικών δεξιοτήτων προσαρμογής.

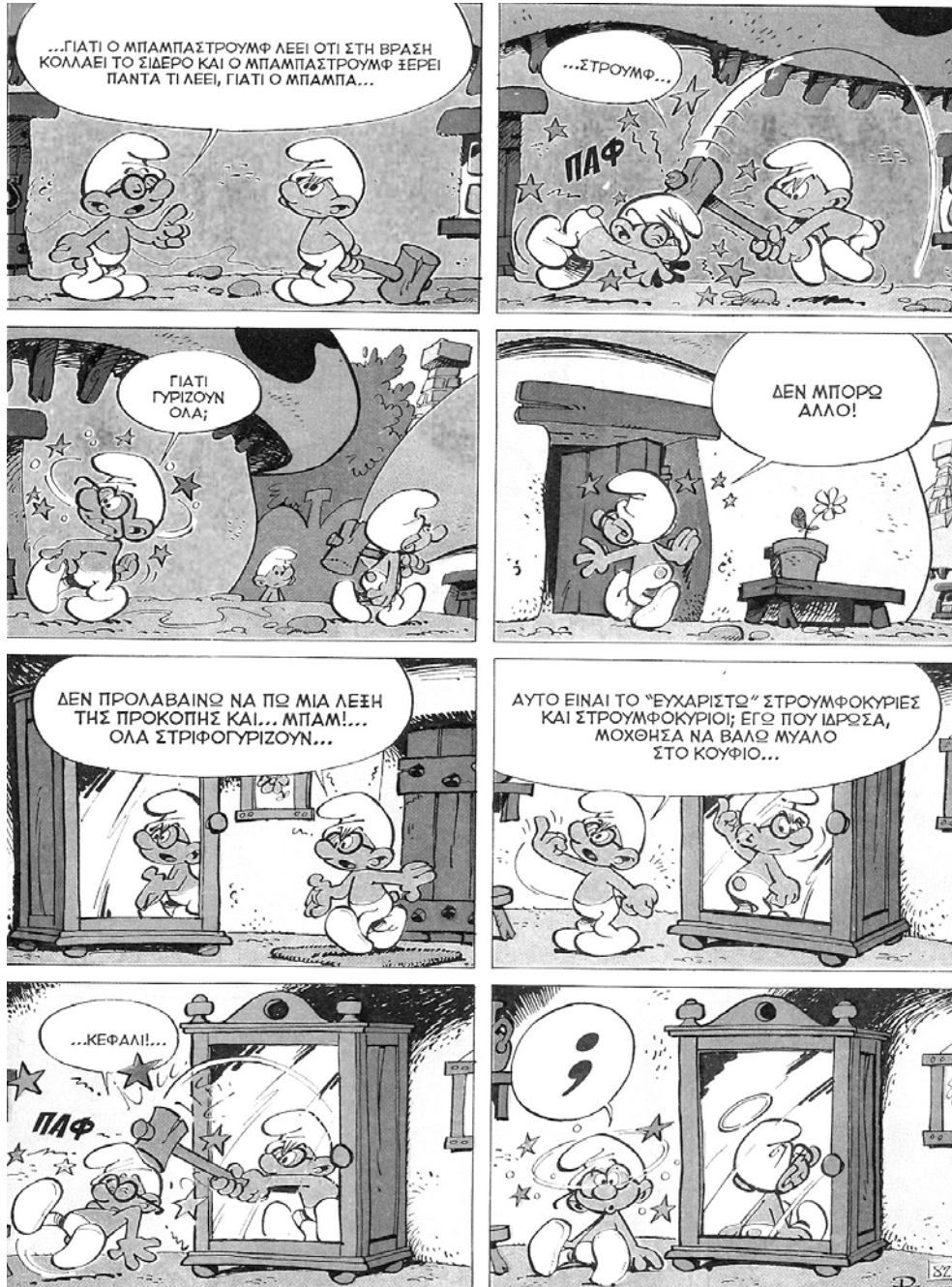
Τέτοιου είδους εκπαιδευτικές τεχνικές είναι η δραματοποίηση, το θεατρικό παιχνίδι, οι σχηματικές αναπαραστάσεις, η προσομοίωση ρόλων, η γνωστική ασυμφωνία, η επίλυση προβλημάτων και η χρήση μεταφορών. Το δραματικό παιχνίδι εμπεριέχει στοιχεία ελεύθερης έκφρασης, αυθορμητισμού, δημιουργίας, αλλά ταυτόχρονα πρόκειται για ένα παιχνίδι που πηγάζει από την πραγματική ζωή. Μέσα από το παιχνίδι το παιδί μαθαίνει εύκολα, γρήγορα αλλά και ευχάριστα.

Παράλληλα με τη χρήση των προαναφερθέντων διδακτικών προσεγγίσεων είναι αναγκαία η δημιουργία κοινωνικών, συμβουλευτικών και ψυχολογικών υπηρεσιών με σκοπό την πρόληψη της βίας. Σημαντική είναι η συνεργασία με τους γονείς και την τοπική κοινότητα, για την οργάνωση ομάδων αυτοβοήθειας και τη διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ενημερωθούν στη διαχείριση συναισθηματικών, ψυχικών και κοινωνικών συγκρούσεων, που λαμβάνουν χώρα στη σχολική αίθουσα και στην ευρύτερη κοινωνία, ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν προγράμματα για την κοινωνική ένταξη των μαθητών και την πρόληψη της σχολικής βίας (Σώκου, 2002). Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις, οι πολιτιστικές ανταλλαγές, οι συνεργασίες, αναπτύσσουν την επικοινωνία και την αυτοεκτίμηση.

Πηγή: Ελληνική Κοινωνική Έρευνα

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Η ΣΤΡΟΥΜΦΟΠΑΡΕΑ «ΞΑΝΑΧΤΥΠΑ»!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

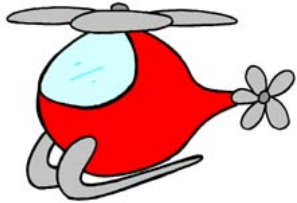
- ☺ Πώς λένε το στρουμφάκι με τα γυαλιά; Σ _____
- ☺ Πόσα αστεράκια μπορείτε να μετρήσετε συνολικά γύρω από το κεφάλι του ;
- ☺ Πόσες ερωτήσεις έκανε συνολικά ;
- ☺ Τί έγινε στο τέλος;.....

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ....

«Το χαρούμενο παιδί...»

Ήταν μια φορά και έναν καιρό ένα χωριατόπαιδο όμορφο, χαρούμενο και αργοπορημένο. Μια μέρα σε ένα πάρκο το παιδί ρώτησε το μπαμπά του αν θα μπορούσε στο μέλλον να πετάξει με ένα ελικόπτερο. Ο μπαμπάς του, του είπε ότι δεν γίνεται γιατί δεν είχαν λεφτά. τότε το παιδάκι θύμωσε και γύρισε σπίτι του χωρίς να πει ούτε μια κουβέντα. Το βράδυ ο μικρός προσευχήθηκε να βρει ο μπαμπάς του λεφτά να πετάξουν με ένα ελικόπτερο. Την άλλη μέρα έγινε ένα θαύμα, ο πατέρας του βρήκε μια πλούσια δουλειά και μετά από λίγους μήνες είχαν πλέον μαζέψει λεφτά. Ρώτησαν αν μπορούσε ο μικρός να κάνει μόνος του βόλτα με το ελικόπτερο. Τότε το όμορφο χωριατόπαιδο έκανε μια βόλτα με ένα ελικόπτερο και ο μικρός έζησε για πάντα χαρούμενος και ευτυχημένος.

Ο μικρός συγγραφέας, Αλέξανδρος

«Πόση ώρα πρέπει να παίζουν τα παιδιά ηλεκτρονικά παιχνίδια»

Ορίστε το ωράριο που σας συστήνω:

ΚΥΡΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟ
2 ώρες το πολύ	½ ώρα άμα θέλετε	½ ώρα άμα θέλετε	1 ώρα άμα θέλετε	½ ώρα, δεν είναι αναγκαστικό	1 ώρα το απόγευμα, άμα θέλετε	2 ώρες το πολύ

Υ.Γ. Δεν σας έγραφα πολλές ώρες γιατί τα παιδιά θα πρέπει να πηγαίνουν στην πλατεία και να έχουν πολλές εξωσχολικές δραστηριότητες.

Μάριος, 10 ετών

YOUTUBE

Γιατί μου αρέσει το youtube? Μου αρέσει γιατί έχει πολλά πράγματα: τραγούδια, τα ζουζούνια, ειδήσεις, τα μυστικά της Εδέμ, τη ζωή της άλλης, δύο ξένους.

Πότε παίζω στο Youtube? Παίζω όταν είμαι σπίτι και βλέπω πολλά.

Πώς συνδέομαι στο youtube? Πατάω ένα κουμπί για το ιντερνετ και μετά πατάω www.youtube.com Για να δούμε youtube πρέπει να έχουμε ιντερνετ όταν το πληρώνουμε.

Νίκος 10,5 ετών

Η Συγχώνευση στα σχολεία

Η συγχώνευση στα σχολεία είναι κάτι κακό. Λένε βρε παιδί μου ό,τι θα γίνει καλύτερη η παιδεία μας. Για παράδειγμα το 23ο που έχει συνολικά 257 παιδιά και το δικό μου που έχει 220, αν ενωθούν και τα δυο θα έχουμε 477 παιδιά (257+220=477). Άκου 477 παιδιά, σαν να είμαστε σαρδέλες! Αν ενωθούμε θα χάνουμε πολλά λεπτά από το μάθημα αντί για μια ώρα θα κάνουμε 20 λεπτά. Το σχολείο της αδερφής μου θα κάνει πορεία στη Λεωφόρο Συγγρού 2:30-4:00 για τη συγχώνευση στα σχολεία. Εύχομαι καλή διαδήλωση!

Χρήστος 9,5 ετών

Ο Μάρτιος...

Τον Μάρτιο έρχεται η Άνοιξη και φεύγει ο Χειμώνας. Το Μάρτιο κάθε παιδί και μερικοί μεγάλοι φοράνε στο χέρι τους Μάρτη. Από τις 7 Μαρτίου αρχίζει η νηστεία. Εκείνη την ημέρα είναι η Καθαρή Δευτέρα. Την Καθαρή Δευτέρα οι άνθρωποι πετάνε τον χαρταετό τους. Η νηστεία είναι επτά εβδομάδες. Η κυρά Σαρακοστή έχει επτά πόδια και το κάθε πόδι το κόβουμε κάθε Σάββατο μέχρι το Μεγάλο Σάββατο που τελειώνει η νηστεία.

Δημήτρης, 9 ετών.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ Κ' ΕΦΗΒΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ....

25η Μαρτίου (συνέντευξη)

Τι γιορτάζουμε; Την 25η Μαρτίου γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και την επανάσταση 1821.
Τι τρώμε; Τρώμε μπακαλιάρο.

Τί κάνουμε; Κάνουμε παρέλαση στην Ομήρου, όλα τα σχολεία της Νέας Σμύρνης.

Γιατί μου αρέσει; Βρίσκω φίλους και πηγαίνουμε σε ταβέρνες. Λέμε Χρόνια Πολλά στον Βαγγέλη και στην Ευαγγελία.

Στέλιος, 11 ετών

Επιστολή Διαμαρτυρίας:

Αξιότιμε κύριε υπουργέ,

Σας γράφω μία επιστολή αναφερόμενος στα βασικά κυκλοφοριακά προβλήματα της καθαρής Δευτέρας. Λόγω της κακής οργάνωσης της αποστολής των εκχιονιστικών στην Αθηνών-Λαμίας, δημιουργήθηκε ένα μεγαλύτερο πρόβλημα μετακίνησης των εκδρομέων, με αποτέλεσμα η συνολική διάρκεια του ταξιδιού να κυμανθεί στις 7 ώρες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την δυστυχία και τον εκνευρισμό των οδηγών.

Με την παρούσα κατάσταση αναφέρω κάποιες λύσεις που θα μπορούσαν να την αποτρέψουν. Θα μπορούσατε να ανακατασκευάσετε τον δρόμο για να έχει μεγαλύτερη αντοχή στον παγετό. Επιπρόσθετα θα μπορούσατε να επιμηκύνετε τις σιδηροδρομικές γραμμές σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας ώστε να μην υπάρχουν κυκλοφοριακά προβλήματα. Να γίνει διαπλάτυνση του δρόμου και να φτιαχτούν έξοδοι κινδύνου. Τέλος σκεφτήκαμε ένα μέτρο για να έχουν όλα τα αυτοκίνητα αλυσίδες. Συγκεκριμένα προτείνουμε να φτιαχτεί ειδική θήκη που θα αποθηκεύει τις αλυσίδες στο αυτοκίνητο, όπως γίνεται και με την ρεζέρβα στο πορτ παγκάζ.

Ελπίζουμε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να αποφευχθούν τέτοια προβλήματα μελλοντικά.

Με τιμή,

ο πρώτος Σύμβουλος του Υπουργού,
Γιάννης Τσ. 14 ετών

Ο Απόλυτος σύντροφος

Για μένα ο/η σύντροφος είναι πάθος, είναι αγάπη, είναι έρωτας και αλληλοκατανόηση, φλόγα αναμμένη όλη την ώρα. Μερικές φορές είναι κάποιος που γνωρίζεις χρόνια, άλλες είναι κάποιος που συναντηθήκατε τυχαία στο δρόμο και άλλες κάποιος που γνωρίζατε αλλά ποτέ δεν είδατε την πλευρά του που σας αρέσει.

Ο σύντροφος είναι ο προστάτης και προστατευόμενος σας, ο καθοδηγητής και καθοδηγούμενός σας, αυτός που στα καλά και στα κακά είναι μαζί σας, που σας αγαπάει και τον αγαπάτε. Μπορεί όμως να είναι και κάποιος τόσο καλός και ιδανικός για σας που δεν το φανταστήκατε ποτέ. Γι' αυτό καλύτερα να έχετε τους ορίζοντες ανοιχτούς και μην κρίνετε πριν μάθετε γιατί αυτός που κρίνατε λάθος μπορεί να είναι το άλλο σας μισό. Δικός σας!

Διονύσης, 14,5ετών

Τί πρέπει να σκεφτούμε για το επάγγελμα που θα ακολουθήσουμε

Για να διαλέξεις ένα επάγγελμα πρέπει να έχεις τις ικανότητες, τις δεξιότητες, τα προσόντα και την ευλυγισία σ' αυτό το επάγγελμα. Όταν θα πάς στη Β' Λυκείου εκεί θα πρέπει να διαλέξεις ποιο τομέα θέλεις να πάρεις και την ειδικότητα γι' αυτό το επάγγελμα. Το πιο σημαντικό πράγμα είναι τί επάγγελμα θα διαλέξεις εσύ, δηλαδή θα είναι δύσκολο, ή εύκολο γι' σένα, θα σου αρέσει ή δεν θα σου αρέσει.

Γιώργος ΟΦΣΠ, 16 ετών

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ..

Είμαστε μια Ομάδα Θεατρικού παιχνιδιού που συναντιόμαστε κάθε Σάββατο στις 9:30. Στην Ομάδα συζητάμε, ζωγραφίζουμε, παίζουμε θέατρο, ομαδικά παιχνίδια όπως αγαλματάκια ακούνητα αγέλαστα, στόχους. Ζητάμε αγόρια και κορίτσια δημοτικού να έρθουν στην ομάδα μας.

Λευτέρης, Παναγιώτης, Δανάη, Μαρία, Μαρία, Γιάννης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ:

- Φωτομάρα 32 Ν. Κόσμος Αθήνα.
Τηλ: 210-9238217 210-9220993
- Σπινθάρου 65 Ν. Κόσμος Αθήνα.
Τηλ: 210-9013463
- Δεληγιάννη 2 Αλιμος. Τηλ: 210-9965203

E-mail: info@proseggisi.gr

Site: WWW.PROSEGGISI.GR

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Βουρλιόγκα Βασιλική
Κοκμοτός Παναγιώτης
Μαρτίνης Γιάννης
Σαμοίλης Γιώργος
Επιμέλεια: Μάντη Ειρήνη

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Αλέξανδρος
Μάριος
Νίκος
Χρήστος
Δημήτρης
Στέλιος
Γιάννης
Διονύσης
Γιώργος
Ομάδα Σαββάτου